

Września – gmina miejsko-wiejska

Urząd Miasta i Gminy we Wrześni
Ratuszowa 1,
62-300 Września

Miasto i Gmina Września leży w środkowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wrzesińskim. Września jest siedzibą gminy miejsko – wiejskiej oraz powiatu wrzesińskiego. Sąsiaduje z następującymi gminami: Czarniejewo, Dominowo, Kołaczkowo, Miłosław, Nekla, Niechanowo, Strzałkowo i Witkowo.

Znajduje się na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych – drogowych i kolejowych: Poznań – Warszawa (autostrada A2, węzeł autostradowy, droga krajowa nr 92, linia kolejowa) oraz Gniezno – Jarocin (droga krajowa nr 15 oraz linia kolejowa). Ponadto przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 432: Września – Środa Wielkopolska – Śrem – Leszno, oraz nr 442: Września – Pyzdry – Gizalki – Kalisz. Miasto leży na 52°20' długości geograficznej północnej oraz 17°35' szerokości geograficznej wschodniej, na wysokości 90 – 100 m n.p.m.

Na dzień 31.12.2022 r. liczba ludności w Gminie Września wynosiła 45 553 mieszkańców, w tym 44 648 zameldowanych na pobyt stały oraz 905 zameldowanych na pobyt czasowy.¹

1 Na podstawie materiału przekazanego w dniu 06.03.2023 r. przez Urząd Miasta i Gminy we Wrześni

1. Rozwiązania Smart City w gminie miejsko-wiejskiej Września

Gmina Września podejmuje szereg działań, których realizacja wpływa na jej zrównoważony rozwój. W tym celu wdrażane są nowoczesne i inteligentne rozwiązania obejmujące swym zakresem rozmaite obszary. Jednym z priorytetowych założeń jest realizacja projektów związanych z ekologią i ochroną środowiska. W ramach działań w powyższym zakresie zainstalowano na terenie gminy czujniki jakości powietrza. Pozwalają one na obserwację natężenia smogu, który powstaje przy emisji zanieczyszczeń. Urządzenia pomiarowe zostały zsynchronizowane z aplikacją internetową, dzięki czemu mieszkańcy mają możliwość stałego monitorowania jakości powietrza na terenie gminy. Dodatkowo w szkołach zainstalowano monitory LED informujące o wynikach odczytów z ww. czujników. Oprócz tego Patrol Straży Miejskiej we Wrześni wykorzystuje specjalistyczne drony wyposażone w analizatory, które w czasie rzeczywistym analizują jakość powietrza i przesyłają dane do stacji naziemnej oraz na serwer. Urządzenia mają możliwość zbadania cząsteczek pozwalających na wykrycie spalania odpadów takich jak: butelki PET, reklamówki foliowe, ramy okien PCV, emaliowane/lakierowane drewno, podkłady kolejowe, wykładziny PCV oraz produkty z tworzyw sztucznych. Analizator pozwala także na natychmiastową analizę ilości cząsteczek zawieszonych PM 1, PM 2,5, PM 10. Poza działaniami w kierunku poprawy jakości powietrza, w Gminie Września stosowane są zaawansowane rozwiązania przyczyniające się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej pochodzącej z konwencjonalnych źródeł. Na terenie całej gminy regularnie budowane są nowe, energooszczędne lampy oraz systematycznie wymieniane są sodowe oprawy oświetleniowe na oprawy LED. Nad Zalewem Wrzesińskim zamontowana została ławka solarna zasilana promieniami słonecznymi, za pomocą której mieszkańcy mają możliwość ładowania urządzeń elektrycznych w przestrzeni miejskiej ze źródła prądu przyjaznego środowisku. We wrześniu 2022 r. zakończona została inwestycja pn. „Centrum Edukacji Ekologicznej”. Na terenie ogrodu utworzonego w ramach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia zamontowano lampę solarną. Oprócz tego powstała Pracownia Edukacji

Ekologicznej, która została wyposażona w roboty edukacyjne, długopis 3D oraz drukarkę 3D i skaner 3D. Ponadto w ww. pomieszczeniu zamontowano oświetlenie oraz rolety z funkcją zdalnego sterowania.

Równie liczne rozwiązania z zakresu „Smart City” zostały wprowadzone w obszarze transportu. W Gminie Września funkcjonuje bezpłatna komunikacja miejska w postaci elektrycznego autobusu. Dodatkowo mieszkańcy miasta mają możliwość skorzystania z darmowego parkingu typu Park and Ride, zlokalizowanego przy Dworcu PKP we Wrześni. W celu ułatwienia kierowcom procedury zakupu biletu parkingowego w centrum miasta wprowadzono możliwość zakupu biletu poprzez aplikację MoBilet. Stanowi to wygodną i nowoczesną alternatywę dla tradycyjnego zakupu biletu parkingowego. Ponadto od dnia 2 sierpnia 2021 r. została uruchomiona usługa transportowa door-to-door przeznaczona dla mieszkańców Gminy Września z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Umożliwia to osobom uprawnionym dotarcie do instytucji, urzędów, ośrodków zdrowia na wizyty lekarskie, a także do gabinetów rehabilitacji i poradni uzależnień. Na potrzeby ww. usługi została utworzona aplikacja mobilna, z której uprawnieni mieszkańcy mogą skorzystać w celu zamówienia transportu.

We Wrześni funkcjonuje system miejskiego monitoringu wizyjnego. Na stronie <https://wrzesnia.pl> dostępny jest obraz z kamery zamontowanej na wieży ratuszowej we Wrześni, natomiast na stronie <https://ruch.wrzesnia.pl> istnieje możliwość obejrzenia obrazu z kamer zamontowanych na drogach wjazdowych do Wrześni. Dodatkowo dla mieszkańców Gminy Września uruchomiona została aplikacja „Local Spot”. Jest to mobilny komunikator miejski, za pomocą którego możliwe jest dokonywanie zgłoszeń dotyczących wszelkich zaobserwowanych nieprawidłowości związanych z przestrzenią publiczną. Z pomocą ww. aplikacji wysyłane są również komunikaty do mieszkańców, na przykład przypomnienia o wywozie odpadów.

Rozmaite rozwiązania Smart City wdrożone zostały w gminie Września w obszarze kultury. Cała ekspozycja znajdująca się w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich została zeskanowana

w technologii 3D, dzięki czemu możliwe jest podziwianie eksponatów oraz zwiedzanie budynku w przestrzeni wirtualnej. Dodatkowo istnieje możliwość rezerwacji terminu zwiedzania muzeum oraz usług przewodnika przez Internet. Podobne rozwiązania wdrożone zostały we Wrzesińskim Ośrodku Kultury, gdzie mieszkańcy mogą dokonać rezerwacji biletów na organizowane wydarzenia poprzez platformę online. W Bibliotece Publicznej Miasta

i Gminy we Wrześni wdrożony został moduł rezerwowania i zamawiania wskazanych pozycji katalogowych przez Internet. Umożliwiono także rezerwację lekcji bibliotecznych online.²

2 Ibidem

Autobus elektryczny

Dron do sprawdzania jakości powietrza

Ławka solarna

Ławka solarna

Pracownia Centrum Edukacji Ekologicznej

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego,
ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl
